

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 26 W GDYNI
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026**

Spis treści

CZEŚĆ I	3
1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole	3
2. Cele ogólne doradztwa zawodowego	3
3. Formy doradztwa zawodowego.....	3
4. Cele szczegółowe doradztwa zawodowego.....	4
5. Organizacja doradztwa zawodowego w szkole/oddziale przedszkolnym.....	6
6. Formy, metody i techniki działań realizowane w ramach szkolnego programu doradztwa zawodowego	9
7. Zakres treści objętych szkolnym programem doradztwa zawodowego	10
8. Zakres działań objętych szkolnym programem doradztwa zawodowego	15
CZEŚĆ II.....	17
1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026 – Tabela.....	17
2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą	17
3. Oczekiwane efekty na zakończenie cyklu doradztwa zawodowego	17
CZEŚĆ III	18
1. Monitoring i ewaluacja WSDZ	18
2. Słownik pojęć	18

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024 r. poz. 80)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 50)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 15)

Kolorem „**zielonym**” zaznaczone są wpisy, które dotyczą wyłącznie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Kolorem „**fioletowym**” zaznaczone są wpisy, które dotyczą wyłącznie klas I-VI szkoły podstawowej.

Kolorem „**czerwonym**” zaznaczone są wpisy, które dotyczą wyłącznie klas VII-VIII szkoły podstawowej.

Kolorem „**czarnym**” zaznaczone są wpisy, które dotyczą wszystkich oddziałów.

2. Cele ogólne doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe prowadzone w SP nr 26 polega na realizacji w oddziałach przedszkolnych i w szkole podstawowej działań w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, które prowadzą do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych przez uczniów.

3. Formy doradztwa zawodowego

3.1. Doradztwo zawodowe w SP nr 26 jest realizowane w poniższych formach:

- a. w formie preorientacji zawodowej w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych;
- b. orientacji zawodowej w klasach I-VI szkoły podstawowej;
- c. doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

- 3.2. Preorientację zawodową w oddziale przedszkolnym stanowi ogół działań wychowawczych realizowanych w ramach programu wychowania przedszkolnego, podejmowanych przez wychowawców i rodziców ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
- 3.3. Celem preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym jest wstępne zapoznanie wychowanków z wybranymi zawodami najbliższemu ich otoczeniu oraz kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
- 3.4. Orientację zawodową w klasach I-VI szkoły podstawowej stanowi ogół działań o charakterze dydaktyczno - wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji, poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. Orientacja zawodowa jest realizowana na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, czyli na lekcjach przedmiotowych, godzinach wychowawczych oraz w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wskazanych w planie organizacyjnym szkoły.
- 3.5. Doradztwo zawodowe stanowią uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych oraz zawodowych. Mają one na celu ułatwienie uczniom dokonanie wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, uwzględniając ich zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje zawodowe, a także wiedzę na temat systemu edukacji i rynku pracy.
- 3.6. Doradztwa zawodowe realizowane jest:
 - 3.6.1 w klasach VII-VIII w formie zajęć doradztwa zawodowego w wymiarze 10 godzin dydaktycznych w ciągu roku szkolnego;
 - 3.6.2 w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - 3.6.3 na zajęciach przedmiotowych;
 - 3.6.4 na lekcjach z wychowawcą.
- 3.7. Powyższe formy realizacji doradztwa zawodowego stanowią podstawę do opracowania spójnego programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny.

4. Cele szczegółowe doradztwa zawodowego

4.1. Preorientacja zawodowa w oddziale przedszkolnym ma na celu:

1. kształtowanie proaktywnych postaw wychowanków wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej;
2. samodzielności i samoobsługi oraz kształtowanie takich cech jak utrzymanie ładu, doprowadzanie podejmowanych prac do końca i porządkowanie miejsca pracy;
3. szacunku do pracy innych;

4. umiejętności współdziałania.

4.2. Cele szczegółowe preorientacji zawodowej:

1. poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, wiedzy, umiejętności i postaw, wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia;
2. poznawanie świata zawodów i rynku pracy poprzez poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy;
3. poznawanie rynku pracy i kształcenie potrzeby uczenia się przez całe życie;
4. planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

4.3. Orientacja zawodowa prowadzona w klasach I-VI szkoły podstawowej ma na celu:

1. wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;
2. zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, które człowiek może wykonywać;
3. uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości;
4. zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu;
5. poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia;
6. rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

4.4. Doradztwo zawodowe w klasach VII -VIII ma na celu:

1. odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji;
2. motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu;
3. rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
4. wdrażanie uczniów do samopoznania;
5. wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów;
6. kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
7. rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
8. wyrabianie szacunku dla samego siebie;
9. poznanie możliwych form zatrudnienia;
10. poznanie lokalnego rynku pracy;
11. poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego;
12. poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych;
13. poznawanie różnych zawodów;

14. udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5. Organizacja doradztwa zawodowego w szkole/oddziale przedszkolnym

- 5.1. Za organizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego odpowiada dyrektor szkoły/oddziału przedszkolnego.
- 5.2. W szkole zatrudnia się doradcę zawodowego. Do zadań doradcy zawodowego należy:
 1. systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
 2. prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej ;
 3. opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami, psychologami lub pedagogami, programu rocznego doradztwa zawodowego oraz koordynacja jego realizacji;
 4. wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w tym programie;
 5. gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
 6. współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 7. wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 8. wspieranie rodziców w działaniach doradczych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z własnym dzieckiem;
 9. prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w planowaniu kariery zawodowej;
 10. systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji;
 11. wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym;
 12. współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości, organizacje zrzeszające pracodawców itp.;
 13. stworzenie Szkolnego Punktu Informacji Zawodowej w bibliotece szkolnej – gromadzenie i aktualizowanie informacji dotyczących wyborów zawodowo-edukacyjnych (broszury dla uczniów, rodziców, nauczycieli, scenariusze zajęć, poradniki, foldery informacyjne, prezentacje multimedialne, filmy, pomoce dydaktyczne);

14. prowadzenie ewaluacji podejmowanych działań oraz efektywności i funkcjonalności systemu doradztwa zawodowego w szkole.

5.3. W ramach doradztwa zawodowego prowadzone są następujące działania:

1. indywidualne spotkania doradcze z uczniami ;
2. podejmowanie tematyki związanej z planowaniem ścieżki edukacyjno-zawodowej podczas godzin wychowawczych;
3. wizyty w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach;
4. udział uczniów w dniach otwartych, targach szkół, dniach kariery;
5. organizacja projektów edukacyjnych, konkursów szkolnych, dni talentów i innych wydarzeń szkolnych nastawionych na poznawanie i prezentowanie uczniowskich uzdolnień i zainteresowań;
6. uczestnictwo uczniów w olimpiadach i konkursach międzyszkolnych;
7. współpraca ze szkołami wyższego szczebla, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz rozwoju uczniów;
8. rozwijanie szkolnych zasobów informacji i wiedzy o świecie zawodów i sposobach odkrywania własnych predyspozycji i zainteresowań;
9. udzielanie wsparcia w podejmowaniu tematyki związanej z doradztwem nauczycielom pracującym w szkole;
10. badanie losów absolwentów szkoły.

5.4. Osoby odpowiedzialne i zakres ich odpowiedzialności

Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

1. wychowawców;
2. nauczycieli przedmiotu;
3. pedagoga szkolnego;
4. psychologa szkolnego;
5. bibliotekarzy;
6. szkolnego lidera doradztwa zawodowego;
7. pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej, powiatowego urzędu pracy, mobilnego centrum informacji zawodowej);
8. rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

5.5. Odbiorcami działań z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego są uczniowie SP 26 oraz ich rodzice.

5.6. Zakres odpowiedzialności nauczycieli i wychowawców:

5.6.1. Rady pedagogicznej, pracowników instytucji wspierających działania doradcze:

1. utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zgodnie z systemem doradztwa zawodowego i planu pracy na każdy rok szkolny,
2. realizacja działań z zakresu przygotowania ucznia do wyboru drogi edukacyjno-zawodowej;

5.6.2. w klasach I-VI:

1. prowadzenie z uczniami zajęć psychoedukacyjnych, rozmów indywidualnych celem rozpoznania przez uczniów znaczenia zmiany w życiu, sposobów radzenia sobie ze stresem, roli motywacji oraz umiejętności współpracy,
2. zaprezentowanie rodzicom założeń pracy informacyjno – doradczej na rzecz uczniów;

5.6.3. w klasach VII-VIII:

1. zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami ludzkiej działalności zawodowej,
2. prowadzenie z uczniami zajęć psychoedukacyjnych dotyczących samopoznania, samoakceptacji, rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron,
3. prowadzenie indywidualnej pracy z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły,
4. podejmowanie wstępnych decyzji przez uczniów,
5. prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących podejmowania decyzji edukacyjnych ,
6. prowadzenie pracy dotyczącej przekazu informacji zawodowej:
7. pogłębianie informacji o zawodach,
8. zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego,
9. zapoznanie z ofertą edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego;
10. konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
11. podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
12. indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy decyzyjne, intelektualne, zdrowotne, emocjonalne, rodzinne.
13. współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

5.7. Podmioty współpracujące ze szkołą

Podmiotami współpracującymi ze szkołą przy realizacji WSDZ są:

1. pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
2. pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy;

3. pracownicy Centrum Kształcenia Zawodowego;
4. pracownicy Młodzieżowego Centrum Kariery OHP;
5. organizatorzy targów szkół ponadpodstawowych, targów pracy i edukacji;
6. przedstawiciele szkół ponadpodstawowych;
7. rodzice;
8. inne osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów, pracownicy organizacji pozarządowych itd.), absolwenci szkoły.

5.8. Szkolne zasoby z zakresu doradztwa zawodowego

Szkoła gromadzi i sukcesywnie poszerza własne zasoby służące realizacji doradztwa zawodowego. Są to, m.in.:

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego;
2. opracowywany co roku i zatwierdzany przez dyrektora program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny;
3. szkolny doradca zawodowy;
4. narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
5. materiały z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego gromadzone w bibliotece: filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje;
6. materiały gromadzone w związku z organizacją wydarzeń, takich jak dni kariery, projekty edukacyjne, spotkania z przedstawicielami świat zawodów itp.;
7. zasoby internetowe, w tym zasoby ORE;
8. informacje o losach absolwentów.

6. Formy, metody i techniki działań realizowane w ramach szkolnego programu doradztwa zawodowego

Formy pracy adresowane do uczniów:

1. Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
2. Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
3. Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
4. Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
5. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
6. Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.

7. Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
8. Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

1. Aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja.
2. Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
3. Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
4. Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
5. Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

Techniki:

1. plastyczne,
2. wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analiza SWOT),
3. kwestionariusze,
4. wywiady,
5. gry i zabawy.

7. Zakres treści objętych szkolnym programem doradztwa zawodowego

7.1. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

7.2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

7.3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

7.4. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

8. Zakres działań objętych szkolnym programem doradztwa zawodowego

8.1. Zakres pracy z uczniem:

1. autodiagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych,
2. diagnoza cech psychofizycznych ucznia,
3. formułowanie opinii doradcy zawodowego,
4. poznawanie zawodów,
5. analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudniania na lokalnym, krajowym i europejskim rynku pracy,
6. indywidualna praca z uczniami, którzy mogą mieć problemy z akceptacją wyboru szkoły i zawodu,
7. udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
8. pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
9. przedstawienie możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole,
10. wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym,
11. poruszanie się na rynku pracy,
12. poszukiwanie i utrzymanie pracy oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne,
13. przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie,
14. kształtowanie umiejętności świadomego wyboru i poszukiwania pracy,
15. kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach wyższych, szkołach policealnych lub w systemie kształcenia ustawicznego.

8.2. Zakres pracy z rodzicami:

1. prezentację założeń pracy informacyjno- doradczej szkoły na rzecz uczniów,
2. włączenie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły,
3. indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
4. gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno - zawodowej,
5. przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

8.3. Zakres pracy z nauczycielami (Radą Pedagogiczną):

1. utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
2. określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej,
3. określenie zasad dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w placówce,
4. realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika, zawartych w programie wychowawczym szkoły,
5. identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

CZEŚĆ II

1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026 – Tabela

2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w 3 w Gdyni, ul. płk. S. Dąbka 207;
2. Fundacja Gospodarcza, Inkubator Przedsiębiorczości Gdynia, ul. Olimpijska 2;
3. Współpraca z Centrum Rozwoju Talentów;
4. Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami;
5. Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (ponadpodstawowe) w zakresie promocji oferty kształcenia;
6. Współpraca z Gdyńską Siecią Doradztwa Zawodowego.

3. Oczekiwane efekty na zakończenie cyklu doradztwa zawodowego

3.1. Dzięki szkolnemu programowi doradztwa zawodowego absolwent będzie przygotowany do:

1. Rozpoznawania własnych zasobów, na których będzie mógł oprzeć swoją przyszłość, a jednocześnie dokonać właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej,
2. Wykorzystywania i doskonalenia umiejętności interpersonalnych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej,
3. Aktywnego poszukiwania pracy oraz do prezentacji siebie na rynku pracy,
4. Stworzenia profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych niezbędnych do funkcjonowania na rynku pracy,
5. Możliwości ustawicznego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych w kontekście potrzeb pracodawców i lokalnego rynku pracy.

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie absolwenta do wyboru dalszego kształcenia zgodnie z własnymi zdolnościami i zainteresowaniami oraz zapotrzebowaniem rynku pracy, umożliwiającym aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ”, odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy/nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, p. Ewa Róg, który na bieżąco monitoruje realizację działań i przygotowuje sprawozdania z ich realizacji.

2. Słownik pojęć

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (*Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*Ustawa Prawo oświatowe* art. 109.1. pkt 5 oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach* – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w

procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Uczeń – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej), słuchacz (w szkole policealnej).

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.